

درمان زردی

دو درمان اصلی وجود دارد :

(۱) نوردرمانی: نوزاد را درون دستگاهی مخصوص که لامپ های فلورسنت آبی دارد می گذرانند این نور میتواند بیلی روبین خون را تغییر شکل داده تا از بدن دفع شود. در نتیجه آن از زردی نوزاد کاسته می شود. اگر مراقبتهای لازم از نوزاد به عمل بیاید این روش، درمان ساده، کم خرج و بی خطری است که زردی نوزاد را بهبود می بخشد.

مراقبتهای نوردرمانی:

- حتما باید چشمها و آلت تناسلی نوزاد پوشیده و بقیه بدن لخت باشد چرا که نور به چشمها و آلت تناسلی آسیب وارد می کند.
- فاصله نوزاد از لامپها باید ۲۰-۱۵ سانتی متر باشد.
- باید مراقب بود که نوزاد سرما نخورد و سریع لباس پوشانده شود.
- از شیر دادن و تعویض پوشک نوزاد نباید غفلت کرد؛ هرچه نوزاد بیشتر شیر بخورد زردی زودتر کاهش پیدا می کند.

نکته: شلی مدفوع نوزاد به دلیل قرار گرفتن در دستگاه است که نگران کننده نیست اما برای جبران مایعاتی که از دست می دهد باید خوب شیر بخورد.

(۲) تعویض خون: در صورتی که استفاده از نور درمانی در کاهش زردی مؤثر نباشد، احتمال خطر آسیب مغزی وجود دارد. برای درمان، خون نوزاد را تعویض می کنند تا زردی برطرف شود. این روش درمانی به دلیل خطراتی که ممکن است داشته باشد فقط در مواقع ضروری انجام می شود.

نکات مهم

۱- بسیاری از نوزادان با زردی خفیف نیاز به درمان خاصی ندارند و ممکن است با شیردهی منظم و پیگیری میزان زردی توسط پزشک معالج میزان زردی کاهش یافته و نیاز به اقدام خاصی نباشد. دادن شیرمادر به نوزاد بهترین کاری است که می توانید انجام دهید.

۲- دادن موادی نظیر آب انار، کره، ترنجبین، خاکشیر و سایر داروهای گیاهی یا خانگی تاثیری در کاهش زردی ندارد و حتی ممکن است مشکلاتی بوجود آورد.

۳- در برخی از نوزادان ممکن است زردی بعد از درمان مجدداً عود کند بهتر است ۴۸-۲۴ ساعت بعد از قطع نوردرمانی طبق نظر پزشک مجدداً آزمایش بیلی روبین گرفته شود.

۴- در فرهنگ عامه غذاهای گرم را باعث زردی می دانند و غذاهای خنک را در کاهش زردی مؤثر میدانند این در حال است که تغذیه مادر تاثیری در ترکیبات شیر یا خاصیت آن ندارد ولی تا حدی حجم شیر را تغییر میدهد.

۵- استفاده از لامپ های مهتابی در منزل تاثیری در کاهش زردی نوزاد ندارند و به علت اطمینان کاذبی که در والدین ایجاد می کند می تواند خطرناک باشد. علاوه بر این خطر ترکیدن لامپ و صدمه به نوزاد نیز وجود دارد.

زردی نوزادان

آنچه مادران باید بدانند

شبکه بهداشت و درمان شهرستان دهگلان
کارشناس مسئول برنامه کودکان

انواع زردی

زردی ها به دو دسته تقسیم می شوند که نوع اول آنها نیاز به درمان ندارد و در تمام نوزادان وجود دارد. اما نوع دوم باید درمان شود:

۱) **زردی طبیعی (غیر بیمارزا):** معمولا در روز دوم یا سوم تولد بروز می کند و میزان بیلی روبین در این نوزادان تا چند روز افزایش و سپس کاهش می یابد به طوری که تا انتهای هفته اول برطرف می شود. این زردی طبیعی است و مشکلی برای نوزاد ایجاد نمی کند و نیازی به درمان ندارد.

۲) **زردی غیر طبیعی (بیمارزا):** علائم آن مشابه با علائم

زردی طبیعی است با این تفاوت که میزان بیلی روبین در خون زیادتر از زردی طبیعی است و تا دو هفته یا بیشتر ادامه پیدا می کند. زردی در ۲۴ ساعت اول تشخیص داده می شود. البته علائم دیگری نیز مثل استفراغ، خواب آلودگی، مدفوع کم رنگ و ادرار پررنگ نیز می تواند ایجاد کند. این نوع زردی در صورت اینکه درمان نشود می تواند باعث آسیب جدی مغز می شود که این آسیب متأسفانه قابل درمان نیست. اما با تمام این توصیفات حتما برای تشخیص زردی طبیعی از غیر طبیعی باید خون نوزاد آزمایش شود.

عوارض زردی

در صورتی که مقدار زردی بسیار بیشتر از حد مجاز شود ممکن است عوارض جبران ناپذیری برای نوزاد بوجود آورد. از جمله عوارض مغزی (عقب ماندگی ذهنی، اختلالات حرکتی، ناشنوایی و...)، هر نوزاد زرد حتما بایستی از سوی پزشک اطفال معاینه و بررسی گردد و طبق نظر پزشک تصمیم گیری و درمان انجام گیرد.

علائم

زردی پوست، زردی چشم و ناخنها که ابتدا سفیدی چشم زرد می شود. البته در مواردی این زردی روشن یا نارنجی است و در موارد کمی نیز زرد تیره یا سبز است. علائم دیگر، تحریک پذیری، بی حالی نوزاد و خوب شیر نخوردن اوست.

تشخیص زردی

در اتاق با نور کافی فشار ملائمی روی قفسه سینه کودک وارد کنید، اگر هنگام برداشتن فشار، ته رنگ زردی روی پوست نوزاد باقی بماند با پزشک خود مشورت کنید که در صورت صلاحدید پزشک، آزمایش سنجش زردی درخواست شود.

زردی یکی از تظاهرات شایع دوران نوزادی است که طی روزهای اول تولد در اکثر نوزادان بروز می کند و به صورت زرد شدن رنگ پوست نوزاد تظاهر می کند. زردی در ۶۰ درصد نوزادان رسیده و ۸۰ درصد نوزادان نارس شایع می باشد.

علت

بیلی روبین یک رنگدانه می باشد که از محصولات نهایی تجزیه گلبول قرمز است که اگر مقدار آن به هر دلیل در خون بالا برود در پوست رسوب و آن را زرد می کند و بر حسب گسترش به ترتیب صورت، شکم و سپس پاها زرد می شوند.

عوامل تشدید زردی در نوزاد

- ۱- ناسازگاری گروه خونی مادر و نوزاد
- ۲- جنس پسر
- ۳- نارس متولد شدن نوزاد
- ۴- گرسنگی و تغذیه نامناسب نوزاد
- ۵- نوزاد متولد شده از مادر دیابتی
- ۶- سابقه زردی در فرزندان قبلی
- ۷- عفونت های نوزادی از قبیل عفونت های ادراری
- ۸- نوزادانی که کم کاری تیروئید دارند